

Cyngor Tref Criccieth

Cofnodion cyfarfod o'r **Is-bwyllgor Cyllid, Polisi, Rheolaethol** a gynhaliwyd ar **nos Fercher, 27 Tachwedd 2019 am 7.00 o'r gloch** yn Siambr y Cyngor, Stryd Fawr, Criccieth.

1-11/19 Presennol

Cadeirydd Cyng. Robert Cadwalader;
Cyng. Angela Hughes; Cyng. Phil Jones; Cyng. Dr Ian Rees;
Clerc – Dr Catrin Jones

2-11/19 Ymddiheuriadau

Cyng. Robert Price; Cyng. Sian Williams

3-11/19 Datgan diddordeb

Ni wnaeth neb ddatgan diddordeb

4-11/19 Cofnodion cyfarfod Is-grŵp Cyllid, Polisi, Rheolaethol 20 Mawrth 2019

Llofnodwyd y cofnodion fel record gywir

5-11/19 Materion yn codi ar y cofnodion

Nid oedd materion yn codi o'r cofnodion

6-11/19 Adroddiad Cyllid 2019-2020

Roedd y daenlen ar gyfer y sefyllfa ariannol i fyny at ddiwedd Hydref 2019 wedi ei gylchredeg. Nodwyd bod £24,034.80 wedi'i wario o'r gyllideb arferol fyny at ddiwedd Hydref (£1373.01 TAW hyd yma), a bod costau Tachwedd eto i ymddangos ar y cyfrifon. Byddai modd cael ad-daliad o'r TAW. - Roedd gwariant grant Cronfa Cofio Cyfraniad Criccieth wedi ei gwblhau.

Gwariant £6,000 toiledau wedi'i dalu ym mis Tachwedd a £5,000 torri gwair heb ei dderbyn eto. Roedd hefyd ymrwymiad i wario ar feinciau newydd yn y dref o dan brosiectau'r Cynllun Cymunedol a'r asesiad coed gan arbenigwr. Byddai ystyriaeth o gyfraniadau ar gyfer elusennau a'r Neuadd Goffa i ddod ym Mis Ionawr 2020.

Nodwyd y ffigwr o £62,8434.01 yn y cyfrif "Community Account" a £30,478.81 yn y cyfrif cefn 'Money Manager'. Bydd adroddiad cyllid yn mynd i'r Cyngor ym Mis Ionawr i nodi gwariant fyny at ddiwedd mis Rhagfyr 2020.

Penderfyniad Derbyn yr adroddiad a chytuno y dylid adolygu'r daenlen ar gyfer cynnwys gwybodaeth ar wariant ymrwymedig (Cyng. Dr Ian Rees a'r Clerc).

7-11/19 Cyllideb Drafft 2020-21

Trafodwyd y materion canlynol ar gyfer gosod cyllideb ddrafft 2020-21 gan gynnwys gosod lefel y praesept ar gyfer y flwyddyn honno:

a. Adroddiad Drafft Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol aelodau Cyngorau Cymuned a Thref

- i. Roedd yn rhaid i Gyngorau rhoi taliad yn ôl o'r costau gofal ar gyfer plant ac oedolion sy'n ddibynnol er mwyn caniatáu aelodau ymgymryd â'i dyletswyddau a hefyd lwfans o £150 yr aelod (does dim rhai i gynghorwyr dderbyn y tal).

Costau Cynghorwyr - ar gyfer adroddiad lwfansau uchod £150 yr aelod = 12 x £150 = £1800

ii Cronfa Cadeirydd Cyngor Tref Criccieth

Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn rhoi- £200 y Flwyddyn i Gronfa'r Cadeirydd a chostau treuliau teithio/parcio. Roedd hawl gan y Cyngor dalu fyny at £500 yr un i hyd at 5 person am swyddogaethau penodedig. Mae hyn yn ogystal â'r £150 ar gyfer costau.

Pennwyd lefel taliadau ar gyfer lwfans teithio ac aros dros nos a hefyd colled ariannol oherwydd mynychu dyletswyddau.

Argymhelliad: i barhau i dalu £200 i gronfa'r Cadeirydd ac i ad-dalu lwfans teithio ac aros dros nos a hefyd colled ariannol oherwydd mynychu dyletswyddau i Gynghorwyr lle mae colled o'r fath wedi ei hysgwyddo mewn gwirionedd o ganlyniad i fod yn bresennol i gyflawni dyletswydd gymeradwy: Hyd at £55 am bob cyfnod nad yw'n fwy na 4 awr a £111 am bob cyfnod sy'n fwy na 4 awr ond nad yw'n fwy na 24 awr

b. Costau rhedeg toiledau cyhoeddus Criccieth £6k

Roedd y Cyngor Tref eisoes wedi ymrwmo i dalu'r cyfraniad at gostau rhedeg y toiledau cyhoeddus i Gyngor Gwynedd yn 2020/21.

c. Costau torri gwair £5k

Argymhelliad: i barhau i dalu'r cyfraniad at doriadau gwair ychwanegol i Gyngor Gwynedd

d. Cyllideb ar gyfer cynllun Cymunedol

Roedd y Cyngor wedi neilltuo £29k ar gyfer y Cynllun Cymunedol – roedd yn debygol na fyddai wedi gwario hwn eleni – felly byddai angen cario swm sydd heb ei wario drosto i 2020/21 ac unrhyw swm ar ben hynny.

e. Goleuadau Nadolig

Trafodwyd adroddiad ar gyflwr y colofnau goleuadau Nadolig yn y dref a'r angen i osod colofnau newydd ar gyfer 2020. Roedd costau gosod a thynnu golau 2019 am fod tua £3500. Roedd £5,000 yn gyllideb. Nodwyd bod rhai o'r goleuadau colofnau wedi eu prynu ar gyfer 2007 (9 ohonynt) a 5 yn dyddio o 2013. Roedd y gwneuthurwyr yn disgwyl tua 10 mlynedd o oes i'r goleuadau ond oherwydd lleoliad glan y dref mae 7 mlynedd yn fwy tebygol i 7 mlynedd. Ar sail hyn ac oherwydd tan wariant tebygol yn y gyllideb eleni (gan gynnwys cyfieithu, lwfansau cynghorwyr, prosiectau, cyllideb goleuadau Nadolig roedd cyfle i fuddsoddi i brynu 14 colofn (ar gost o tua £600 yr un) allan o gyllideb 2019-20 ar gyfer Nadolig 2020.

Argymhelliad

Y dylid neilltuo tua £8,400 i brynu colofnau Nadolig allan o gyllideb 2019-20 a fyddai yn golygu gorwariant yn y gyllideb o £5,000 a osodwyd ar gyfer goleuadau Nadolig. I roi swm o £5,000 ar gyfer 2020-21

f. Gwariant o dan 137(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol sy'n caniatáu gwariant ar weithgarwch nad oes ganddo bwerau penodol yn ei gylch a hefyd at ddibenion elusennol ac eraill yw £8.32 am bob etholwr ar gyfer 2020/21 - ar sail 1278 o etholwyr Criccieth (cyfredol 1 Rhagfyr 2018) golyga hyn £10,632.96.

Argymhelliad - i neilltuo swm o £5k i'r Neuadd Goffa (o dan bŵer S145) ac i ychwanegu £5k ar gyfer elusennau eraill o dan 137(4).

Argymhelliad : I gymeradwyo y gyllideb ddrafft ar gyfer 2020-21.

g. Angen penderfynu ar y praesept ar gyfer 2020-21. Roedd e-bost wedi dod gan Gyngor Gwynedd ar 21/11 yn gofyn am fanylion erbyn 24 Ionawr - Sylfaen Drethiannol Criccieth yw £944.01. Os bwriedir casglu a hawlio praesept o £1,000 byddai hynny yn golygu cost o £1.06 o Dreth Cyngor Band D ar gyfer y gymuned yma (h.y. £1,000/944.01)

Felly, am bob £1,000 o gynnydd byddai'n costio tai ym Mand D £1.06 ychwanegol.

Argymhelliad – Ar sail y drafodaeth ar gyfer y gyllideb ddrafft nid oedd aelodau yn gweld achos i godi lefel y praesept yn 2020-21 ac y dylid cadw at y praesept cyfredol o £42,000 ac i drafod y drafft gyllideb (gweler atodiad 1) yng nghyfarfod y Cyngor Tref ym mis Rhagfyr.

8-11/19 Rheolau Ariannol y Cyngor Tref

Cafwyd ystyriaeth o Reolau diwygiedig i'r Cyngor Tref ar sail model rheolau Cymru 2019 a oedd wedi eu cylchredeg gan Un Llais Cymru. Roedd y newidiadau i'r Rheolau cyfredol wedi eu nodi yn y ddogfen drafft.

Argymhelliad

I roi gerbron y Cyngor Tref yng nghyfarfod mis Rhagfyr ar gyfer eu mabwysiadu.

9-11/19 Bioamrywiaeth – cynllun drafft y Cyngor Tref

Roedd adroddiad drafft wedi ei gylchredeg i gynnwys camau gweithredu gan y Cyngor Tref a hefyd arolwg o'r gwaith a beth roedd yn fwriad gwneud. Byddai rhaid i'r Cyngor Tref ei gymeradwyo. Cytunwyd y dylid ychwanegu: bwriad y Cyngor Tref i gyfrannu at ddatblygu Datganiad Ardal Gogledd Orllewin Cymru sy'n cael ei baratoi gan Cyfoeth Naturiol Cymru. Roedd y Cadeirydd a'r Clerc wedi mynychu sesiwn ymgynghori yn y Neuadd Goffa yn gynt yn y dydd.

Cefnogaeth ac anogaeth gan y Cyngor Tref i ymgyrchoedd casglu sbwriel ar y strydoedd a'r traethau Cynnwys y symiau ariannol mae'r Cyngor Tref yn ei wneud i gefnogi bioamrywiaeth.

Argymhelliad

I roi gerbron y Cyngor Tref yng nghyfarfod mis Rhagfyr ar gyfer ei fabwysiadu.

10-11/19 Diwrnod VE 8 Mai 2020 – cynllun drafft gweithgareddau cymunedol

Roedd y Cyngor Tref wedi cytuno i weithio mewn partneriaeth gyda'r Neuadd Goffa - Drafft manylion prosiect a'r costau wedi ei gylchredeg fel prosiect yn rhan o'n Cynllun Cymunedol. Byddai hyn yn cynnwys gwaith gwau/ffeltio cymunedol, sesiynau yn Ysgol Treferthyr gan Ffion Gwyn ac arddangosfa yn y Neuadd Goffa i'w arwain gan y Cyng. Robert Cadwalader, Ffion Gwyn a'r Clerc. Bydd pwyslais y prosiect ar heddwch. Roedd arian ar gael yn y gyllideb a modd i'r Cyngor Tref wneud hyn drwy ddefnyddio pŵer S145 Deddf Llywodraeth Leol 1972 sy'n cynnwys datblygu a gwella gwybodaeth, ddeallusrwydd o'r celfyddydau ac ymarferion a hefyd arddangosfeydd a hefyd bwydydd/diodydd yn y cyd-destun.

Argymhelliad

Bod y Cyngor Tref yn cyfrannu swm o £1360 ar gyfer y prosiect drwy ddefnyddio pŵer S145.

11-11/19 Dyddiad ar gyfer cyfarfod nesaf o'r Is-bwyllgor Cyllid, Polisi, Rheolaethol

Dyddiad i'w drefnu eto
